

Ta reda på mer
om yrken och
arbetsmarknaden
i ditt län.

JOBBMÖJLIGHETER

i Västerbottens län 2019

Många lediga jobb i Västerbotten

Det finns ett stort behov av arbetskraft på länets arbetsmarknad. Många arbetsgivare vill anställa men misslyckas med att hitta rätt kompetens och det är särskilt lätt att hitta jobb för dig som har en utbildning inom data, teknik, vård och omsorg, transport, pedagogik eller bygg och anläggning.

Det är högkonjunktur i Västerbottens län och arbetsgivarna har stora rekryteringsbehov, men det blir allt svårare att hitta personer med rätt kompetens för jobben. Svårast är det att hitta arbetskraft till verksamheter som vård, omsorg och skola men även i andra branscher har arbetsgivare svårt att tillsätta lediga jobb.

FÖRBÄTTRA DINA JOBBMÖJLIGHETER

Arbetsuppgifter som inte kräver någon utbildning eller erfarenhet blir allt färre. Många som går i pension har utfört arbetsuppgifter där det numera behövs mer utbildning än man tidigare haft. På några års sikt kommer en femtedel av alla nya anställningar i länet kräva en högre utbildning än de anställda har nu.

Vid sidan av utbildning är körkort en annan efterfrågad merit, liksom goda kunskaper i svenska. Det är

också en fördel att kunna tänka sig en längre resväg till sin arbetsplats. Har du dessutom servicekänsla och är beredd att jobba obekväma arbetstider förbättras dina jobbmöjligheter väsentligt och du ökar din konkurrensförmåga på länets arbetsmarknad.

Förändringar på arbetsmarknaden kan ske snabbt och efterfrågan på arbetskraft ändras från år till år. Trots detta finns det vissa yrkesområden i Västerbottens län där det kommer att finnas goda möjligheter till arbete på relativt lång sikt. Har du en eftergymnasial utbildning inom teknik, data, bygg och anläggningsyrken eller specialistutbildningar inom utbildning, vård och omsorg kommer du ha lättare än genomsnittet att få jobb i flera år framöver.

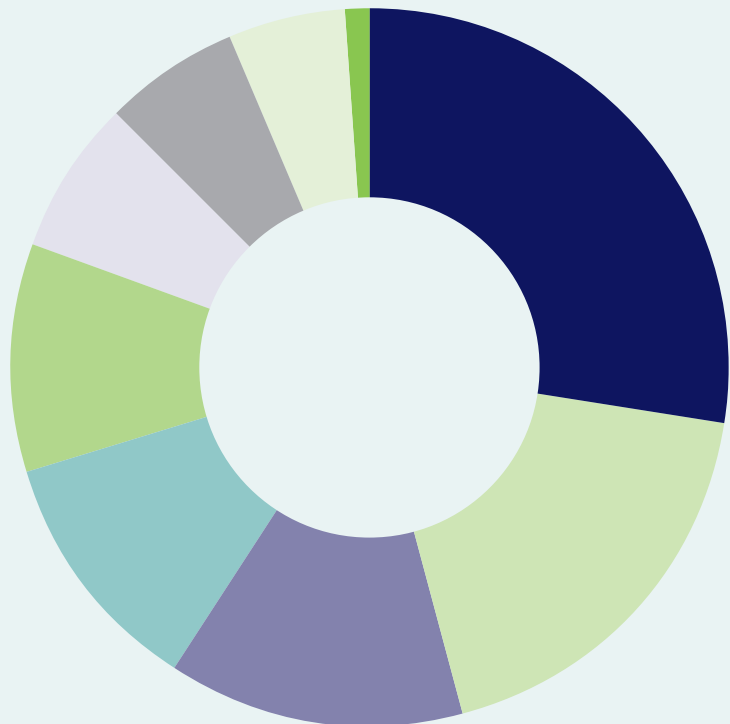
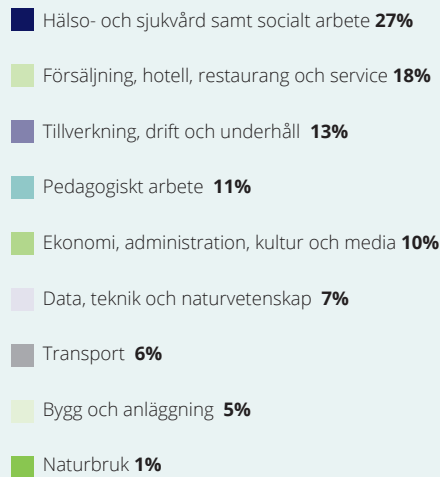
KORT OM JOBBMÖJLIGHETER 2019

Materialet vi presenterar här baseras på Arbetsförmedlingens intervjuundersökning hösten 2018. Representanter för arbetsställen inom näringslivet, kommuner, landsting samt inom staten har tillfrågats. De privata företag som intervjuas är ett urval från Statistiska centralbyråns (SCB) företagsregister. Listorna med yrken visar Arbetsförmedlingens bedömning av arbetsmarknadsläget för hösten 2019.

Här arbetar flest idag

Diagrammet visar hur alla anställda i Västerbottens län fördelar sig mellan olika yrkesområden. Flest jobbar inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete, men nästan var femte person i länet arbetar inom försäljning, hotell, restaurang och service. Det är ett stort och varierande yrkesområde som rymmer allt ifrån säljare i livsmedelsbutiker till brandmän och städare.

ANDELEN ANSTÄLLDA PER YRKESOMRÅDE I VÄSTERBOTTENS LÄN

Andelen anställda per yrkesområde 2016, Västerbottens län, 16-64 år. Chefer, militärer och anställda där uppgift om yrke saknas ingår inte i siffrorna. Källa: SCB.

HÄLSO-, SJUKVÅRD OCH SOCIALT ARBETE

Hälso- och sjukvård samt socialt arbete är det största yrkesområdet i länet. Fler än var fjärde yrkesverksam person i Västerbottens län jobbar i dessa yrken.

De största yrkena är undersköterskor, vårdbiträden och personliga assistenter. Sammanlagt jobbar över 14 000 personer i något av dessa tre yrken i Västerbotten.

Undersköterskor är den enskilt största yrkesgruppen i länet och drygt 6 000 personer arbetar i yrket i Västerbotten. Jobbmöjligheterna för undersköterskor kommer att fortsätta vara goda under lång tid framöver. Det beror på ett stort vårdbehov samtidigt som det är alldeles för få som läser vård- och omsorgsprogrammet på gymnasiet. Den stora bristen på undersköterskor har lett till att fler vårdbiträden behövs och även i detta yrke är jobbmöjligheterna goda.

Söker du jobb som personlig assistent ökar du dina chanser till jobb med utbildningsinriktning mot omsorgsområdet eller specialkunskaper om funktions-

hinder. För personliga assistenter gäller även att ha en personlig lämplighet gentemot brukare, fysisk och psykisk styrka samt att kunna hantera personlig integritet.

Andelen äldre och vårdbehövande ökar samtidigt som många i yrkesområdet kommer att pensioneras. Därför är behovet av arbetskraft stort, främst inom vård- och omsorgsyren och du som är vidareutbildad har goda jobbmöjligheter. Störst möjlighet till jobb har du som har en eftergymnasial utbildning i området. Läkare, tandläkare, sjuksköterskor och biomedicinska analytiker har mycket lätt att få arbete, men det är även lätt att få jobb om du är tandsköterska, undersköterska eller vårdbiträde.

Inom hälso- och sjukvårdsyrken och socialt arbete är högskoleutbildning ofta ett krav. Körkort har blivit allt viktigare för den som söker anställning inom vissa av vård- och omsorgsyren.

Goda jobbmöjligheter: barnmorskor, biomedicinska analytiker, kuratorer, läkare, personliga assistenter, psykologer, sjuksköterskor, socialsekreterare, tandhygienister, tandläkare, tandsköterskor, undersköterskor

Medelgoda jobbmöjligheter: arbetsterapeuter, barnskötare, behandlingsassistenter och socialpedagoger, biståndsbedömare, fritidsledare, fysioterapeuter, receptarier, skötare, veterinärer, vårdare, vårdbiträden

FÖRSÄLJNING, HOTELL, RESTAURANG, SERVICE OCH SÄKERHETSARBETE

Dessa näringar utgör det näst största yrkesområdet i länet och nästan var femte yrkesverksam i Västerbottens län jobbar i något av dessa yrken. De största yrkena inom området är försäljare inom dagligvaru- och fackhandeln, städare samt köks- och restaurangbiträden. Här jobbar sammanlagt nära 9 000 personer i länet, och med så stora yrkesgrupper har arbetsgivarna ofta rekryteringsbehov. Om du kan ta en arbetsledarroll och har en spetskompetens i de produkter butiken säljer har du betydligt lättare att få jobb inom fackhandeln. Receptionister har goda jobb möjligheter om man kan arbeta nätter. Är du kock med flerårig erfarenhet har du mycket goda jobb möjligheter. Många av dessa yrken ställer höga krav på servicenivå, stresstålighet och att du kan jobba på växlande arbetstider, som exempelvis kvällar och helger. Arbetsgivarna ställer allt oftare krav på körkort, främst för städare.

Goda jobb möjligheter: hovmästare och servitörer, kockar och kallsänkare, poliser

Medelgoda jobb möjligheter: brandmän, frisörer, företagssäljare, inköpare och upphandlare, kundtjänstpersonal, ordersamordnare, renhållnings- och återvinningsarbetare, restaurang- och köksbiträden, saneringsarbetare, städare, telefonförsäljare, väktare och ordningsvakter

Mindre goda jobb möjligheter: banktjänstemän, bensinstationspersonal, butikssäljare – dagligvaror, butikssäljare – fackhandel, kassapersonal

EKONOMI OCH ADMINISTRATION

De största yrkena är utredare och handläggare, kontorsassistenter och ekonomiassistenter. Sammanlagt jobbar ca 4 000 personer i något av dessa tre yrken i länet. Konkurrensen om jobben i yrkesområdet är relativt hård.

Bäst jobb möjligheter har medicinska sekreterare, skadereglerare, socialförsäkringshandläggare och jurister. Alla dessa yrken kräver eftergymnasial utbildning. För medicinska sekreterare krävs goda kunskaper i svenska, engelska, medicinsk dokumentation samt hälso- och sjukvårdsjuridik. För att få jobb som ekonomiassistent bör man ha grundläggande kunskaper kring bokföring och redovisning. Kontorsassistenter förbättrar kraftigt sina jobb möjligheter med grundläggande kunskaper i redovisning, bokföring och löneadministration.

De flesta yrken inom ekonomi och administration kräver eftergymnasial utbildning.

Goda jobb möjligheter: jurister, medicinska sekreterare, skadereglerare, socialförsäkringshandläggare.

Medelgoda jobb möjligheter: controller, försäkringssäljare/försäkringsrådgivare, redovisningsekonomer, revisorer, skolassistenter

Mindre goda jobb möjligheter: ekonomiassistenter, informatörer/kommunikatörer, kontorsassistenter och receptionister, personal- och HR-specialister, telefonister, utredare/handläggare

TILLVERKNING, INSTALLATION, DRIFT OCH UNDERHÅLL

Inom yrkesområdet tillverkning, drift och underhåll ingår både yrken med krav på yrkesutbildning och yrken med krav på kortare introduktion. Jobbmöjligheterna varierar mellan olika yrken, men möjligheterna är betydligt bättre för de med en gymnasieutbildning. Framför allt om du har gått det industritekniska programmet.

Kompetenskraven i yrkesområdet förskjuts allt mer från jobb med lägre kvalifikationskrav mot mer specialiserade som ofta kräver eftergymnasial utbildning eller lång yrkeserfarenhet.

De största yrkena är fordonsmekaniker, processoperatörer i trä- och pappersindustri och installations-/serviceelektriker. Sammanlagt jobbar ca 3 000 personer i något av dessa tre yrken i länet. I dessa tre yrken finns ett stort behov av att anställa fler personer och det är svårt att få tag på arbetskraft till de lediga jobben. Teknikutvecklingen påverkar bland annat kraven på

operatörerna och jobbmöjligheterna blir betydligt bättre för dem som har kunskaper om programmering eller ritningsläsning.

Två generella kompetenser är extra viktiga – processförståelse och operatörskompetens. Det innebär att ha kunskap om hur en tillverkningsprocess ser ut samt en grundläggande kunskap om programmering av maskiner i en processtyrd tillverkning.

För lastbils- och bilmekaniker är det även viktigt med kunskaper om el, elektronik och digital felsökning och för maskinoperatörer krävs, vid sidan av felsökning, även kunskaper om automationsteknik. Svetsare med licenser för olika typer av svetsarbeten har betydligt lättare att få jobb än de som saknar dessa licenser. Svårast att få jobb är det för vaktmästare. Vaktmästare, som har mindre goda möjligheter, kan stärka sina chanser till jobb med exempelvis B-körkort, el-behörighet och VVS-teknik.

Goda jobbmöjligheter: fastighetsskötare, industrielektriker, installations- och serviceelektriker, malmförädlingsyrken/brunnsbore, maskinsnickare/maskinoperatör inom trävaruindustrin, maskinställare/maskinoperatör inom metallarbete, motorfordonsmekaniker/fordonsreparatörer, underhållsmekaniker och maskinreparatörer

Medelgoda jobbmöjligheter: distributionselektriker, drifttekniker vid värme och vattenverk, fin-, inrednings- och möbelsnickare, montörer av träprodukter, process- och maskinoperatör inom stål/metallverk, slaktare/styckare, svetsare, tunnplåtslagare

Mindre goda jobbmöjligheter: vaktmästare

PEDAGOGISKT ARBETE

De största yrkena inom utbildningsområdet i länet är universitetslärare, grundskolelärare och förskollärare. I dessa tre yrkesgrupper jobbar sammanlagt över 7 000 personer i länet. Ytterligare drygt 1 300 jobbar som lärare på gymnasieskolor, så sammantaget finns det över 8 000 yrkesaktiva lärare i Västerbotten.

Behovet av lärare styrs främst av storleken på barn- och ungdomskullarna. För gymnasielärare är jobbmöjligheterna mycket goda. Framför allt gäller detta yrkeslärare och lärare med ämneskompetens i matematik, men det är också lätt att få jobb för lärare som har ämneskompetens i språk eller naturvetenskapliga ämnen. Intresset för att utbilda sig inom dessa inriktningar har varit mycket lågt under en längre tid. Det betyder att jobbmöjligheterna blir goda här under en lång tid framöver.

Ökade barnkullar innebär också en större efterfrågan på förskollärare och lärare inom grundskolan.

Det finns även stora behov av ersättningsrekryteringar i samband med pensionsavgångar. Inflyttningen av personer från andra länder leder också till en stor efterfrågan på lärare inom vuxenutbildning. Särskilt lätt att få jobb blir det för lärare med kompetens inom SFI (svenska för invandrare) samt grundskollärare med kompetens i SVA (svenska som andraspråk).

De flesta yrken som inte har krav på längre utbildning har mindre goda jobbmöjligheter. Många söker exempelvis jobb som barnskötare, men där är konkurrensen om jobben hårdare. Vill du arbeta med barn på förskola är dina jobbmöjligheter mycket bättre om du har en förskolläraryrkesutbildning.

För alla yrken inom utbildningsområdet krävs högskoleutbildning och för de flesta läraryrken krävs också lärarlegitimation. Om du vill jobba som lärare är det viktigt att du har god kommunikativ och pedagogisk förmåga och tycker om att jobba med människors utveckling.

Goda jobbmöjligheter: fritidspedagoger, förskollärare, grundskollärare, gymnasielärare, lärare i yrkesämnena, speciallärare och specialpedagoger

Medelgoda jobbmöjligheter: elevassistenter, studie- och yrkesvägledare, universitets- och högskolelärare

DATA, TEKNIK OCH NATURVETENSKAP

Det största enskilda yrket i yrkesområdet är mjukvaru- och systemutvecklare. Över 1 600 personer är verksamma i yrket i Västerbottens län, men ännu fler behövs så jobbmöjligheterna i yrket är goda. Utöver dessa finns det över 4 000 yrkesverksamma ingenjörer i länet.

Den höga teknikutvecklingen i industrin har inneburit ett ökat behov av ingenjörer, som därmed också har lätt att få jobb. Civilingenjörer med yrkeserfarenhet och erfarenhet av projektledning har mycket goda jobbmöjligheter. Ingenjör är inte ett specifikt yrke utan det innebär att du har teoretiska, tekniska och naturvetenskapliga kunskaper inom ett område. Alla ingenjörsutbildningar ger kunskaper inom matematik, problemlösning och logiskt tänkande. Samhällets behov av tekniska lösningar innebär att ingenjörer arbetar i många branscher. Det är även vanligt att ingenjörer arbetar på konsultföretag. Jobbmöjligheterna är mycket goda för ingenjörer med utbildning och erfarenhet inom bygg och anläggning, elektroteknik och maskinteknik.

Goda jobbmöjligheter: civilingenjörsyrken inom elektroteknik samt maskinteknik, ingenjörer och tekniker inom elektroteknik, industri/logistik och produktionsplanering, mjukvaru- och systemutvecklare.

Medelgoda jobbmöjligheter: drifttekniker – it, fastighetsförvaltare,

Teknikutvecklingen i samhället innebär en efterfrågan på kvalificerade IT-specialister. Driften av befintliga datasystem måste alltid fungera, vilket gör att det ofta krävs bred kunskap om både it-system och den verksamhet där systemen ska användas. Erfarenhet av projektledning är en efterfrågad merit även för it-specialister, liksom spetskompetens i olika programspråk.

Trots den stora efterfrågan från arbetsgivarna är det relativt få som söker in på högre utbildningar inom teknik- och dataområdet. Behovet av duktiga ingenjörer och dataspecialister kommer att kvarstå och här finns goda jobbmöjligheter under en lång tid framöver. Det behövs en eftergymnasial utbildning till samtliga yrken inom området, och för de flesta krävs fleråriga universitetsstudier.

ingenjörer och tekniker inom kemi och kemiteknik, laboratorieingenjör, miljö- och hälsoskyddsinspektör, nätverks- och systemtekniker, supporttekniker-IT, systemadministratörer, systemtestare och testledare, tandtekniker och ortopedingenjörer

TRANSPORT

De största yrkena är lastbilsförare, lagerarbetare/terminalpersonal och bussförare och i dessa yrken jobbar sammanlagt över 4 000 personer i länet. Fler yrkesförare behövs så jobbmöjligheterna för dessa är mycket goda. Både för persontransport och godstransport är det viktigt att ha de behörigheter som krävs. Söker du arbete som lastbilsförare eller bussförare krävs även yrkeskompetensbevis (YKB).

Utan YKB är det svårt att få jobb, och ofta behövs även andra certifikat som till exempel behörighet för transport av farligt gods (ADR), truckkort, utbildning för kyltransport och liknande. Svårast är det att få jobb som lagerarbetare eller truckförare, då det finns fler arbetssökande än jobb. Ett truckkort för B-, C- eller D-truck ökar jobbmöjligheterna. Vill du jobba som taxiförare måste du ha taxiförarlegitimation som utfärdas av Transportstyrelsen efter att du gjort ett teoretiskt och praktiskt prov.

Goda jobbmöjligheter: bussförare, lastbilsförare, lokförare, taxiförare

Medelgoda jobbmöjligheter: brevbärare och postterminalarbetare, lager- och terminalpersonal, reklamutdelare och tidningsdistributörer, transportledare och transportsamordnare, truckförare

NATURBRUK

Många av yrkena inom naturbruk är konjunkturkänsliga. Skogsnäringen är beroende av efterfrågan från industrier inom och utom landet och lantbruket påverkas av konkurrens från utländska livsmedelsproducenter.

Chanserna att hitta ett arbete ökar om du har gått en utbildning på naturbruksgymnasiet. För maskinförare är jobbsiktorna relativt goda, särskilt om du har längre erfarenhet. Som maskinförare inom lantbruket arbetar du med jordbearbetning som plöjning och harvning eller med sådd och skörd. Som skogsmaskinförare ansvarar du för gallring, slutavverkning och transport av virket fram till en plats där träden ska lastas. Inom båda yrkena är det en fördel om du är tekniskt allsidig och själv kan lösa eventuella problem som uppstår ute i fält. Förarjobbet kräver med andra ord att du är en problemlösare med initiativförmåga och ansvarskänsla.

Goda jobbmöjligheter: förare av jordbruks- och skogsmaskiner

Medelgoda jobbmöjligheter: odlare av jordbruksväxter, frukt och bär, skogsarbetare, trädgårdsanläggare, uppfödare och skötare av lantbrukets husdjur

BYGG- OCH ANLÄGGNINGSARBETE

De vanligaste yrkena inom byggbranschen i länet är träarbetare/snickare, ingenjörer och tekniker inom bygg/anläggning, anläggningsarbetare samt anläggningsmaskinförare. Sammanlagt jobbar över 3 000 personer i något av dessa yrken i länet och här är det lätt att få jobb.

Vid sidan av det kraftiga bostadsbyggandet pågår även renoveringar och byggnationer av t ex skolor, äldreboenden och vägar i länet. Det finns ett behov av att anställa fler och det finns goda möjligheter att få jobb för de flesta yrken i branschen.

Vill du jobba på en byggarbetsplats behövs oftast ett yrkesbevis som visar att du har utbildning, har arbetat ett antal lärlingstimmar och att du har klarat ett yrkesteoretiskt prov (YTP).

Bedömningarna av jobbmöjligheterna i tabellen gäller inte lärlingar. Den goda arbetsmarknaden i byggbranschen har dock inneburit att det även blivit lättare för lärlingar att få jobb.

Grovarbetare inom bygg och anläggning kallas de byggarbetare som inte har yrkesbevis. Det är betydligt svårare att få jobb utan yrkesbevis, men den starka byggkonjunkturen har lett till en ökad efterfrågan även av byggarbetare med mindre kvalificerade arbetsuppgifter.

Utöver hantverkskunskapen anställer arbetsgivarna ofta utifrån personliga egenskaper och vill att du ska vara självgående samt passa in i arbetslaget. Hantverkskicklighet och förmåga att kommunicera med kunder är extra viktigt om du vill jobba med renovering, ombyggnad och tillbyggnad där privatpersoner är uppdragsgivare. Många av jobben inom bygg och anläggning kräver god fysik samt körkort. Det är också vanligt att jobba i ett mindre företag eller själv vara egenföretagare. Vill du jobba inom bygg och anläggning bör du tänka på att många verksamheter är säsongsbetonade, med större möjlighet till arbete under vår och sommar.

Goda jobbmöjligheter: civilingenjörsyrken inom bygg och anläggning, ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning

Medelgoda jobbmöjligheter: anläggningsarbetare, anläggningsmaskinförare, betongarbetare, civilingenjörsyrken inom bygg

och anläggning, golvläggare, kyl- och värmepumpstekniker, murare, målare, ställningsbyggare, träarbetare/snickare, VVS-montörer

Mindre goda jobbmöjligheter: grovarbetare inom bygg och anläggning

Vilket yrke väljer du?

På Arbetsförmedlingens webbplats finns mer information om yrken. I Hitta yrken hittar du yrkesbeskrivningar och intervjuer med folk som jobbar i

olika yrken. Det finns också fler än 160 korta yrkesfilmer där olika människor själva beskriver sitt yrke.

www.arbetsformedlingen.se/For-arbetssokande/Valj-yrke/Hitta-yrken

”Det ger så mycket att få vara med i barnens utveckling.”

Simon Melin, förskollärare

”Jag skulle nästan vilja hävda att elektriker är den ultimata hantverkaren”

Linda Johansson, installationselektriker

Låt Yrkeskompassen vägleda dig

I Yrkeskompassen finns prognoser om framtidsutsikter för närmare 200 yrken. Där kan du se hur arbetsmarknaden ser ut på ett och fem års sikt för de yrken som intresserar dig.

Det finns prognoser för hela landet och på regional nivå. Här kan du jämföra vilka yrken som har de bästa framtidsutsikterna!

www.arbetsformedlingen.se/yrkeskompassen

Så förbättrar du dina möjligheter att få jobb...

Du kan till exempel läsa in en gymnasiekompetens eller vidareutbilda dig.

Arbetsförmedlingen kan också hjälpa dig att förbättra dina chanser att få ett arbete.

Med hjälp av oss får du reda på var jobben finns i hela landet.

Läs mer om jobbmöjligheterna i Yrkeskompassen på www.arbetsformedlingen.se/yrkeskompassen.

Yrkeskompassen informerar dig om möjligheten att få jobb inom olika yrken på upp till fem års sikt.

Vi beskriver i vilken riktning utvecklingen är på väg när det gäller chanserna att hitta ett jobb.

För den som ska välja utbildning eller yrke är det, förutom intresse och fallenhet, även viktigt att ta hänsyn till jobbmöjligheterna.

Prognoserna över jobbmöjligheterna i olika yrken kan därför ge en god vägledning inför framtida yrkes- och utbildningsval. Ingen kan dock exakt veta hur jobbmöjligheterna ser ut i framtiden.

På arbetsformedlingen.se/For-arbetssokande/Valj-yrke/Hitta-yrken kan du ta reda på mer.

Här finns filmer och artiklar som beskriver olika yrken.

Du har också möjlighet att få vägledning i ditt arbetssökande och utbildningsval.

Ring oss på 0771-416 416 och prata med en arbetsförmedlare eller kontakta din lokala arbetsförmedling.

Arbetsförmedlingens informationsmaterial kan du beställa i alternativa format på arbetsformedlingen.se/alternativaformat.